

LKV pro regionální železnice 21. století

**Miroslav Vyka, prezident, Svaz cestujících ve veřejné dopravě, z.s.
Odborné setkání železnice Pardubice 2023, Univerzita Pardubice, 13.04.2023**

Potenciál regionální železniční dopravy v ČR

Regionální železnice tvoří téměř polovinu sítě (cca 4.400 km z 9.500 km)

Výhoda ČR

=> jedna z nejhustších železničních sítí,
kterou je možné využít k řešení více problémů najednou

- Zvyšuje **dopravní dostupnost** periferii i **atraktivitu** celého **regionu**
- Zvyšuje **mobilitu pracovní síly** (hodinový rádius kolem sídel)
- Zmenšuje **dopravní kongesce** a potřebu **parkovacího místa ve městech**
- Snižuje dopravní **zatížení regionálních silnic** a šetří finance na údržbu
- Snižuje **negativní dopady dopravy** na životní prostředí a zdraví obyvatel

Hlavní motto: „Proč kolejová doprava?“

- Nejrychlejší **plošná obsluha území** včetně periferií
- Řeší problém „**bohaté centrum**“ vs „**chudá periferie**“ (90% plochy území)
- **Hodinový rádius** kolem sídel až 60 km, u modernizovaných tratí až 100 km
- V západní Evropě si ověřili, **proč do investovat kolejové dopravy**
=> Pokračující boom kolejové dopravy včetně lokálních drah
- Moderní železnice (kolejová doprava) má **vysoký společenský status**
=> Splňuje klíčové parametry
 - Rychlost
 - Frekvence
 - Bezpečnost
 - Pohodlí a komfort
 - Ekologie

ŽELEZNICE DESNÁ (2016)

ŽELEZNICE DESNÁ (2017)

ŽELEZNIČNÍ STANICE UNIČOV (2023)

Aktuální využití železničních tratí v ČR

- 1/3 elektrizované železniční tratě
- 1/3 železniční sítě bude se elektrizovat
- Řešení pro zbylou 1/3 sítě železnic
 - => Nevyužitý potenciál infrastruktury (liniové stavby v území)
 - => Možné efektivní propojení s 2/3 sítě
 - => **Potenciál využití pro lehká kolejová vozidla (LKV)**
 - => **Potřeba nastavit koncepci rozvoje železnice do 2040**

Už byl čas rozhodnout!

Zahraniční zkušenosti s využitím LKV

- Nárůsty počtu přepravených cestujících o stovky procent
- Udržitelný rozvoj regionu, služeb, turistického ruchu, bydlení, ...
- **Rakousko**
 - Modernizace úzkokolejných regionálních tratí s provozem lehkých kolejových vozidel
 - Příklady: Mariazellerbahn, Zillertalbahn, Traunseebahn
- **Švýcarsko**
 - Mnoho úzkokolejných drah je provozováno na bázi lehké železnice nebo regionální tramvaje
 - Sjednocení rozchodu na 1.000 mm (rozchod je jen číslo)
 - Využití v pracovní dny pro běžné dojíždění (pendleři)
 - Víkendy a sezóna (turistický ruch, luxusní turistické nebo zážitkové vlaky)
- **Německo**
 - Kolébka „vlakotramvaje“, která se zrodila v aglomeraci kolem Karlsruhe (1992)
 - Další příklady vlakotramvají: Chemnitz, Kassel
 - Projekt obnovy 20 regionálních tratí

PINZGAUER LOKALBAHN, RAKOUSKO (2016)

PINZGAUER LOKALBAHN, RAKOUSKO (2016)

Bitte beachten Sie die Lautsprecherdurchsagen!

1B

2B

↑ 2A,B

nicht einsteigen

Kaffee
Kuchen
Snacks
Kalte Getränke
Tickets
Mittagsteiler
Broschüren

MARIAZELLERBAHN, RAKOUSKO (2022)

St. Pölten

ET1

Die Himmelstreppe

MARIAZELLERBAHN, RAKOUSKO (2022)

ZILLERTALBAHN, RAKOUSKO (2022)

ZILLERTALBAHN, RAKOUSKO (2022)

TRAUNSEEBAHN, RAKOUSKO (2023)

TRAUNSEEBAHN, RAKOUSKO (2023)

APPENZELLER BAHNEN, ŠVÝCARSKO (2022)

APPENZELLER BAHNEN, ŠVÝCARSKO (2022)

MOŽNÉ VYUŽITÍ KOLEJOVÉ DOPRAVY V ČESKU

- Prodloužení stávajících tramvajových tratí do regionu, definovat financování infrastruktury i provozu
- **Kolejová doprava v silnici nebo jejím souběhu**
Prodloužení nebo přeložky železničních tratí do měst či obcí
Možná stejná forma provozu jako režim dnešní tramvaje ve městech
- **Smíšený provoz tramvajové dopravy na železnici**
Nutno řešit bezpečnost, legislativu, kapacitu tratí
- V případě dominance místní přepravy se nabízí možnost oddělení dráhy od celostátní sítě a **provozování v režimu místní dráhy**

MODERNÍ PROPOJENÍ ŽELEZNICE

JAK ZAČÍT?

- **Nutná široká diskuse** ke stanovení cílů, včetně termínů
- **Příprava konceptů jednotlivých projektů** v regionech (mnoho již bylo vytvořeno, někde postačí jen aktualizace)
- **Vytvoření studií** s možnostmi a příležitostmi využití lehké kolejové dopravy v regionech
- **Hledání shody** a dohody pro všechny zainteresované strany (Objednatelé dopravy – kraje, města, MD, dopravní podniky, dopravci, manažeři infrastruktury, a další)
- **Definování přínosů** pro regiony i samotné cestující
- **Příprava potřebných legislativních změn, norem**

KDY ZAČÍT?

- Strom bylo nejvhodnější zasadit před 20 lety ...
- Když jsme to neudělali, tak **nejvhodnější okamžik JE PRÁVĚ DNES** 😊
- **Neodkládat** potřebný rozvoj regionální drážní dopravy
- Rozvoj koncepčně **zakotvit do strategických dokumentů** na všech úrovních

Miroslav Vyka, prezident, Svaz cestujících ve veřejné dopravě, z.s.
Odborné setkání železnice Pardubice 2023, Univerzita Pardubice, 13.04.2023